

Szeged szerepe és az új közigazgatási törvény

A polgármesterhelyettes információs ujsa a belügyminisztériumban

(A Délmagyarország munkatársától.) A vidéki városokat igen erősen nyugtalanítják azok a hírek, amelyek a készülő új közigazgatási törvénnyel kapcsolatban kelnek szárnyra. Ellenőrizhetetlen forrásból keletkezett, de eddig még senki sem cáfolta meg azt a hírt, amely szerint a kormány az ország területén hét közigazgatási kerületre kívánja osztani és a közigazgatási súlypontot így azokra a városokra szállna, amelyek elnyerik a kerületi székhely pozícióját. Ez a terv dr. Magyar Zoltán egyetemi tanár, racionalizálási kormánybiztos munkájában jelent meg először, igaz, hogy hivatalos jelleg nélkül, csupán megoldási, illetve racionalizálási lehetőség formájában. Lehet, hogy a keringő híreknek ez a könyv a forrása, de kétségtelen, hogy igen közelről érdeklí a városokat, a megyeszékhelyeket és azokat a közületeket, amelyek a változástól előnyöket várnak, vagy károsodástól tartanak.

Szentes, Csongrád megye jelenlegi székhelye, amely Szeged rovására az utóbbi időben nem egy értékes intézménnyel gyarapodott, a legnagyobb aggodalommal figyeli a kérdés fejleményeit. Ujságjai napról-napra közlik az újabb kombinációkat és elkecseregetten állapítják meg, hogy a tervezett változás, minden elképzelhető formájában Szentesnek csak kárt okozhat, mert ha megvalósul a kerületi beosztás terve, Szeged mellett Szentesnek ebben az új közigazgatási rendszerben jelentős szerepe nem lehet.

Kecskemét viszont Szentesre féltékenykedik, attól tart, hogy az új közigazgatási intézményeket Szentes kapja meg, ezzel szemben arra hivatkozik, hogy Kecskemét az országnak sokkal népesebb, jelentősebb városa, mint Szentes, mellőzése tehát méltánytalan lenne.

Szeged törődött eddig a legkevesebbet ezekkel a levegőben lógó tervekkel. A készülő javaslatról csak a szentesi és a kecskeméti híradások alapján értesült, pedig a közgyűlés nem is olyan régen a legnagyobb óvatosságra utasította a város hatóságát, amikor megbízta azzal, hogy figyelje az eseményeket és idejekorán te-

gye meg a szükséges intézkedéseket a szegedi érdekek megvédelmezése érdekében.

Az első tapogatózó lépések csak most történnek meg, amikor talán már befejezett elhatározásokról lehet szó. Dr. Pálffy József polgármesterhelyettes, aki dr. Tóth Béla főjegyzővel hétfőn délután Budapestre utazott, hogy gróf Apponyi Albert temetésén képviselje a várost, a temetés után nem jött haza, fennmaradt Budapesten, hogy az illetékes minisztériumokban információkat szerezzen a készülő törvénytervezetről. A polgármesterhelyettes elutazása előtt kijelentette a Délmagyarország munkatársának, hogy a belügyminisztériumban érdeklődik elsősorban, igyekszik megtudni azt, hogy a már nyilvánosságra hozott közigazgatási törvénytervezeteken kívül foglalkozik-e a kormány más tervekkel is, készített-e tervet a közigazgatási kerületek új beosztásáról és ha igen, Szegednek milyen szerepet szánt a tervezett új beosztásban.

— A baj az — mondotta a polgármesterhelyettes —, hogy a városi önkormányzatokat a kormányhatóság a legtöbb esetben nem hallgatja meg, hanem kész helyzet elé állítja, amelyen azután változtatni lehetetlenség. Ha valami ipari, vagy kereskedelmi vonatkozású tervezetről van szó, akkor mindig kikéri a kormány előzetesen a kamarák véleményét, a kereskedelmi miniszter ugyiszólván minden hónapban kamaraközi értekezletet tart, de a városok véleményét nem igen kéri ki. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a városoknak alig van politikai súlyuk. A községi jegyzők országos egyesülete nagyobb politikai súlyt jelent, mint a városi törvényhatóságok. Ennek az érthetetlen rendszernek a gyökerei évtizedekre nyúlnak vissza, pedig nem szolgálja az ország egyetemes érdekeit olyan törvény, vagy törekvés, amely a városok helyzetét nehezíti meg, vagy fejlődésük elé akadályokat gördít.

— Attól tartok — mondotta a polgármesterhelyettes —, hogy most is befejezett dolgokat találunk a belügyminisztériumban, ha ugyan tényleg szó van a közigazgatási kerületek új beosztásáról.

A SZEGEDI VÁR TORNYA

A próbaásatások igazolták a tervrajzok helyességét

(A Délmagyarország munkatársától.) Megírta a Délmagyarország, hogy a szegedi múzeum, felhasználva a Tisza alacsony vízállását, próbaásatásokat végeztet a partnak azon a részén, ahol a régi szegedi vár egyik tornyának omladéka van a nem régen megtalált tervrajzok tanúsága szerint. A próbaásatásokat befejezték, még pedig teljes sikerrel. A feltárt toronyrész körül napról-napra a kíváncsiak hatalmas tömege nézegeti az érdekes emléket.

Ez a torony ott áll a Tisza partján, a kultúrpalota és a közúti hid közötti szakaszon, közvetlenül a rakpart kocscifárója mellett. Kéthárom méter magas falfelületet tártak fel belőle és ásás közben rengeteg régi téglák és kőtörmelék került felszínre.

A próbaásatást dr. Sebestyén Károly irányította és annak eredményéről a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— A próbaásatás eredménye teljes mértékben igazolta annak a nemrég elökrült tervrajznak a helyességét, amelynek adatait annak idején részletesen ismerttettem. A tervrajz szerint azon a helyen, ahol most ásattunk, a régi szegedi vár legnagyobb tornya állott. A másik torony a kereskedelmi iskola előtti részen még 1695-ben dőlt bele a Tiszába. Így csak ez a torony maradt meg, de ennek felső részét, amely már újabb építkezés volt, az árvíz után lebontották. Hatalmas méretű alapfalai azonban megmaradtak és a tiszapart töltése megóvta őket.

— Ennek a kör alakú alapfalnak falvastagsága, amint azt a tervrajzról is meg lehetett állapítani, pontosan két öl volt. Megtaláltuk ben-

ne az első szegedi vízművek nyomait is. A toronyt a régi időkben a szegedi várat megszállva tartó osztrák várórség víztornyának használták. Ebből a célból kaput vágtak a torony vastag falába, a kaput átboltozták, előtte kavicsszűrőréteget készítettek és a Tisza vizét ezen keresztül szűrve, malomszerű szerkezet segítségével szivattyúzták fel a vár foglyai a torony felső részében elhelyezett hatalmas tartályba. A vizet innen csöveken keresztül vezették be a várba és így a várbeli katonaságnak mindig volt friss ivóvíze.

— A próbaásatás alkalmával előkerült téglák a legkülönbözőbb korokból valók, ami azt bizonyítja, hogy a toronynak ezt a részét a Tisza vize és jege sokszor megrongálta és így többször át kellett építeni. A fal belsejében levő téglák a XV. századból valók, ugyanilyen anyagu és méretű téglákat találtunk a lebontott Demeter-templom falának egyik részében is.

— Az ásatás eredménye újabb bizonyítékot nyújt arra, hogy milyen kevésre becsülték Szegeden a műemlékeket, azokat a régiségeket, amelyek a város történelmi múltjára emlékeztethetnének. A középkorban épült vártornyokat mind lebontották, de meghagyták azt a Mária Terézia korában épült várkaput, amely most a Stefánián tölti be a szegedi vár szerepét, de amelynek régészeti értéke alig van.

Elmondotta még Sebestyén Károly, hogy a próbaásatásnak csak az adatszerzés, illetve az adatigazolás volt a célja. A kiásott toronyalapzatot igen hajos lenne hozzáférhetővé, láthatóvá tenni, mert a legkisebb áradás esetén is víz alá kerül és legfelső része csak akkor kerül szárazra, ha a Tisza ilyen alacsony, mint most.

Minden köhögésnek Blokmalt a vége!

B5

Felmentették a kormányzósértéssel vádolt volt főkalauzt

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszék Gömör-tanácsa kedden tárgyalta Szalay Mihály nyugalmazott Máv. vizsgálófőkalauz, ingatlanközvetítő-irodatulajdonos bűnügyét. Az ügyészség Szalay ellen négyrendbeli kormányzósértés és kétrérendbeli nemzetgyalászás miatt adott ki vádiratot. A vádirat szerint a volt főkalauz több alkalommal megsértette a kormányzót és gyalázta a magyar nemzetet.

A bíróság előtt Szalay Mihály tagadta a büncselekmények elkövetését és azt adta elő, hogy az egész ügy ellenségeinek hajszája. A perben szereplő tanúk, akik részint alkalmazottai voltak, haragszanak rá és ezért történt a feljelentés.

A bíróság négy tanút hallgatott ki: Sági János és Nyári József alkalmi ügyvédöket, Nagy József és Kovács József napszámosokat. A tanúk közül Sági beismerte, hogy ellenséges viszonyban volt Szalayval. A tanúk egymással ellenkező vallomásokot tettek. A bíróság tekintettel az ingadozó vallomásokra, egyiküket sem eskette meg vallomására. A védő azt indítványozta, hogy a tanúk ellen hivatalból indítsák meg az eljárást.

A bíróság Szalay Mihályt az ellene emelt vád alól felmentette. A bíróság a tanúk vallomását nagymértékben ingadozóknak, megbízhatatlannak és elfogultnak tartotta. Az ügyész fellebbezett.

Ismét olcsóbb lett a képkeret
Tóth István képkeretezőnél 69
Tisza Lajos körút 45. Mérey u. sarok.

Pékek részére 1 kg tepsikenő olaj 1.20 P
Nagy Albert-nél, Valéria tér, paprika-piac. 206

Ha REKEDT vagy MEGHÜLT
GERGELY-féle
KAKUKFÜ CUKORKÁT
szopogasson. - Ize kitűnő! Hatása biztos!
A készítőnél: GERGELY gyógyszerésznél kapható
Kossuth Lajos-sugárút és Nagykörút sarok. 12

Üzlettem súlypontja:

ELSŐRANGU MÉRTÉK UTÁNI URI SZABÓSÁG

Anyag — Hozzávaló — Szabás — Munka — Kivitel — Ár — tekintetében

SENZÁCIÓS!!!

FÖLDES IZSÓ ~ KLAUZÁL TÉR